



INFORMATIVNÍ PLÁN ČINNOSTI HVĚZDÁRNY A PLANETÁRIA BRNO V ROCE 2022

Informativní plán činnosti Hvězdárny a planetária Brno na rok 2022 vychází z **poslání a hlavních úkolů** Hvězdárny a planetária Brno, **koncepce činnosti** Hvězdárny a planetária Brno v letech 2020 až 2025 a také z **návrhu finančního plánu na rok 2022**.

Prioritním úkolem bude další pokus o návrat do stabilního provozně-ekonomického stavu rozkolísaného v roce 2020 v souvislosti s karanténními opatřeními a jejich pokračováním v průběhu celého roku 2021. Předpokládáme tudíž značnou míru improvizace a rychlé reakce na dění nejen ve městě Brně, ale zbytku přilehlého vesmíru.

Trvalým středobodem většiny aktivit Hvězdárny a planetária Brno samozřejmě zůstává **sál digitária**, který je úžasným zařízením na vizualizaci nejrůznějších přírodních jevů. Díky pandemii ale získávají na významu i **on-line activity**, které však nikdy nebudou plnohodnotnou náhradou. V roce 2022 navíc zrealizujeme **několik dalších projektů**, jenž naplní představu Hvězdárny a planetária Brno jako jedné z vůdčích institucí na poli popularizace vědy a techniky nadregionálního významu.

DRAMATURGIE DIGITÁRIA

V roce 2022 plánujeme uvést přinejmenším tato premiérová představení:

- **Pejsek a kočička letí ke hvězdám**
- **pořad o polárních zářích** – pracovní název
- vítězné představení **Fulldome Festival Brno 2022**
- podzimní **představení pro starší děti a dospělé**
- krátký klip „**ohňostroj**“

V souvislosti s pandemií covid-19 bohužel došlo ke značnému útlumu mezinárodní produkce filmů pro digitální planetária. Není přitom v silách autorského týmu Hvězdárny a planetária Brno zajistit dostatečný počet premiér vytvořených v domácím studiu. Proto již v roce 2021 začala velmi intenzivní jednání, jak tuto situaci překlenout.

STRATEGICKÉ AKTIVITY ROKU 2022

Brno Space Days – Dny jihomoravské kosmonautiky (duben 2022)

Brno je rychle rostoucím centrem kosmických aktivit – nejen v České republice. Brno Space Days – Dny jihomoravské kosmonautiky jsou kombinací akcí pro veřejnost, nadšence, odborníky i businessmany. Součástí pravděpodobně bude i soutěž picoBalloon Challenge 2022.

City Nature Challenge 2022 Brno (jaro 2022)

Mezinárodní soutěž v mapování městské přírody s pomocí mobilní aplikace iNaturalist. Hvězdárna a planetárium Brno bude hlavním garantem tohoto projektu v našem městě.

Fulldome Festival Brno 2022 (červen 2022)

Mezinárodní, stále se vyvíjející přehlídka nejnovějších filmů pro digitální planetária. Během ní si vybíráme budoucí repertoár, současně navazujeme a nadále udržujeme dobré vztahy s producenty z celého světa a provozovateli – především – evropských planetárií.

Festival planet na Kraví hoře (červenec a srpen 2022)

Letní happening, jehož cílem je zajímavý zážitek, který bude pro někoho meditací, pro jiného příležitostí pro odpočinek nebo zamyšlení.

Mendel 2022

Akce spojené s 200. výročím narození Johanna Gregora Mendela. Zejména vydání dvojice čísel magazínu MENDEL (plus anglické verze), realizace výstavy Mendel & vy ve spolupráci s National Geographic Česko a krátkého animovaného filmu dle ilustrací Venduly Chalámkové.

Evropské předsednictví České republiky

V rámci předsednictví Radě Evropy realizujeme akce zahraniční (výstava nafukovacích modelů) i lokální (participace na konferencích, problematika světelného znečištění).

Festival vědy 2022 (září 2022)

Největší vědecko-populární taškařice ve městě Brně, během níž se místní vědecké, vzdělávací a další instituce pokouší dokázat, že bez nadaných vědců a jejich objevů by svět kolem nás nebyl tak příjemným místem. Vyvrcholení aktivity „Makro-mikro tour“.

Výstava optických klamů (září 2022)

Nebudete věřit vlastním očím – unikátní výstava v centru města Brna.

ROZVOJOVÉ PROJEKTY

Nad rámec každodenního provozu bychom rádi zahájili realizaci nových nebo kultivovali tyto stávající projekty:

Nová expozice v sále exploratoria

Vytvořený systém projektorů, doplněný řadou snímačů, dokáže s návštěvníkem „komunikovat“ – divák aktivně zasáhne do děje, bude na základě vlastních rozhodnutí „proplovat“ virtuálním prostorem i časem, zažije nečekané, ale přitom podprahově poučné představení.

Zpřístupnění tzv. areálu VUT

V první fázi projektu dojde k odstranění některých budov, přesunutí plotu a základním terénním úpravám. Výsledkem toho bude zpřístupnění této „nové“ části parku Kraví hory veřejnosti.

Dokončení rekonstrukce astronomických kopulí

Počátkem roku 2022 dokončíme rozsáhlou rekonstrukci astronomických kopulí z roku 1954. V jižní bude instalována expozice o dějinách Kraví hory a naší organizace, severní bude upravena pro odborná pozorování studentů Masarykovy univerzity a také spolupracovníků hvězdárny. V návaznosti na to budou provedeny parkové úpravy v okolí „zříceného létajícího talíře“.

Planetární stezka

Planetární stezka bude demonstrovat rozlehlost Sluneční soustavy v měřítku 1:10 miliardám. Na každé zastávce návštěvník najde informační tabuli, na níž budou uvedeny základní údaje a zajímavosti o dané planetě či jiném vesmírném objektu (např. trpasličích planetách). Vyložené statické exponáty doplní prvky rozšířené reality

Světlo/tma

Průběžné aktivity propagující fenomén tzv. světelného znečištění a jeho důsledky na kvalitu lidských životů. Budeme se angažovat na lokální i celoevropské úrovni.

Na furt!

Budeme se nadále systematicky angažovat v připomínkách významných osobností vědy a techniky spojených s městem Brnem, zejména Kurta Gödela, Ernsta Macha, Gregora Mendela a Vladimíra Remka.

Denní i noční monitoring oblohy

V roce 2022 dokončíme instalaci celooblohové kamery pro monitorování světelných jevů na brněnské obloze.

Zavlažování trávníků dešťovou vodou

Projekt realizovaný (snad) v rámci programu „Velká dešťovka“ Ministerstva životního prostředí.

Fotovoltaická elektrárna

Instalace fotovoltaické elektrárny o výkonu 20kW na střeše budovy. Předběžné výpočty počítají s návratností investice za 9 let bez využití (možných) dotací.

Sluneční věž

Katedrálu na Petrově, jejíž základy sahají do 12. století, a Špilberk, jehož základy jsou jenom o století mladší, může doplnit futuristická rozhledna na Kraví hoře, která nebude jen místem dalekého rozhledu, nýbrž unikátním výstavním prostorem, meteorologickým detektorem a audiovizuálním dílem. Ve spolupráci s Kanceláří architekta města připravíme podklady pro mezinárodní architektonickou soutěž na návrh této nové dominanty města Brna.

VÝZNAMNÉ AKTIVITY ROKU 2022

- Komentovaná **pozorování hvězdné oblohy** – přímo v prostorách Hvězdárny a planetária Brno, ale také prostřednictvím on-line tipů pro veřejnost. V průběhu roku bude možné sledovat několik seskupení planet, částečné zatmění Měsíce a Slunce.
- Projekt **Prvňáčci v říši vědy a techniky** pro žáky základních škol Jihomoravského kraje.
- Projekt **Město je naše Brno** pro pracovníky městských organizací, v podobě představení, jako formě poděkování za jejich práci pro město.
- Projekt **Vydejte se do vesmíru** pro děti z dětských domovů a krizových center.
- Nadále udržíme a budeme rozvíjet **astronomické kurzy** pro žáky základních i středních škol.

- Udržíme na programu diskuzní pořad **Sedmikrásky on-line**, což je pravidelný, nedělní videopořad na YouTube a Facebook Hvězdárny a planetária Brno.
- **Kosmonautické aktuality** – hybridní pořad (pro živé publikum a současně streamovaný) pro zájemce o kosmonautiku.
- Počítáme s vytvářením **nelicencovaného on-line obsahu**, zejména záznamů odborných přednášek.
- Neformální přehled **Svedu vědu** z oblasti technických, přírodních, humanitních i společenských věd, prezentovaný samotnými vědci.
- Rozvoj aktivit spojených s **mobiláři**em – **mobilním planetáriem**, především pak v souvislosti s projektem **Věda a technika jede**.
- Předpokládáme rozvoj **mezinárodní spolupráce** v rámci EU projektů, zejména Interreg a Erasmus+. V rámci projektu KA2 začnou projektové práce na pořadu s tematikou „světlo“ pro evropská digitální planetária (premiéra v polovině roku 2023).

PUBLIC RELATIONS A MARKETING

- Klíčové pro nás zůstává **posilování značky a příběhu** Hvězdárny a planetária Brno. V roce 2022 zůstanou těžištěm našich propagačních aktivit:
 - **www.hvezdarna.cz**;
 - **e-mailový zpravodaj**, vč. aktivního náběru nových odběratelů;
 - Facebook **www.facebook.com/hvezdarna.brno** (vč. placené reklamy);
 - tištěný **měsíční program** – jakkoli se zřejmě jedná o překonaný formát;
 - tištěný **čtvrtletní zpravodaj** Hvězdárna a planetárium Brno (vč. dvou vydání distribuovaných po celém městě Brně), který považujeme za vlivovou, merkantilní tiskovinu;
 - půlroční příloha v krajském vydání **Deníku**;
 - přílohy v deníku **Metro XXL**, **Brněnský metropolitán** a **KAM**;
 - na začátku školního pololetí rozesílaný katalog **vzdělávacích pořadů** všem základním a středním školám Jihomoravského kraje a přilehlých oblastí, vč. vybraných pedagogů;
 - aktivní spolupráce s rozhlasovou stanicí **Hitrádio City** a **Rádio Krokodýl**;
 - **CLV vitríny** na zastávkách městské hromadné dopravy.

- I nadále budeme spolupracovat s kulturními, univerzitními i akademickými organizacemi (zejména VIDA! science center, JCMM, JIC).
- Našimi neformálními marketingovými a mediálními partnery v roce 2020 zůstávají **SNIP & Co.** a **Czechinvest**.
- Významnou roli budeme i nadále hrát v **České astronomické společnosti** a **International Planetarium Society**. Někteří naši pracovníci se v polovině roku 2022 zúčastní IPS Annual Conference.
- Průběžně budeme modifikovat organizační řád, klást důraz na vedení dramaturgické rady, zajišťovat kontroly bezpečnosti práce a udržovat neformální poradní sbor ředitele.

EKONOMIKA PROVOZU

Rozpočet Hvězdárny a planetária Brno je **stabilizovaný**, ale **napjatý**. Naštěstí ve spolupráci se zřizovatelem – statutárním městem Brnem – a také dalšími orgány státní správy, zejména Jihomoravským krajem, máme prostředky nejen pro udržení kvalifikovaných pracovníků, ale také další programový i technologický rozvoj.

Jiří Dušek

ředitel Hvězdárny a planetária Brno, příspěvkové organizace

V Brně dne 24. listopadu 2021, č.j.